

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Природничо-економічний факультет
Кафедра економіки підприємства

На правах рукопису

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти
на тему:
ОБЛІК ФОРМУВАННЯ ВИТРАТ І КАЛЬКУЛЮВАННЯ СОБІВАРТОСТІ
ПРОДУКЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА

Виконала:

Атаманюк Богдана Петрівна
студентка заочної_ форми навчання
спеціальності 071 Облік і оподаткування

Науковий керівник:
ст. викладач Чаплінський В.Р.

Роботу допущено до захисту перед ЕК рішенням кафедри,
протокол №___ від «___» _____ 2023 р.

м. Кам'янець-Подільський, 2023 рік

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ФОРМУВАННЯ	
ВИТРАТ І КАЛЬКУЛЮВАННЯ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ	
ПІДПРИЄМСТВА	
1.1. Сутність, класифікація витрат і підходи до їх формування	7
1.2. Порядок калькулювання собівартості продукції. Методи калькулювання собівартості	17
1.3. Методика і нормативно-правове забезпечення обліку витрат і калькулювання собівартості продукції	27
РОЗДІЛ 2. СТАН ОБЛІКУ ФОРМУВАННЯ ВИТРАТ І	
КАЛЬКУЛЮВАННЯ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА	
2.1. Організаційно-економічна характеристика ТОВ фірма «Мустанг ЛТД»	34
2.2. Первинний, аналітичний та синтетичний облік виробничих витрат підприємства	37
2.3. Порядок калькулювання собівартості продукції підприємства	45
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ВИТРАТ І	
КАЛЬКУЛЮВАННЯ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА	
3.1. Напрями удосконалення обліку витрат і калькулювання собівартості продукції ТОВ фірма «Мустанг ЛТД».....	51
3.2. Автоматизація обліку витрат і калькулювання собівартості продукції підприємства	59
ВИСНОВКИ	63
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	66
ДОДАТКИ	73

ВСТУП

Актуальність теми. Сучасний стан економіки України потребує загального удосконалення організації виробництва, обліку, аналізу та аудиту. Особливо актуально це для промислових підприємств, переважаюча частина яких у даний час працює неефективно. Однією з основних причин такого становища є низька ефективність системи управління витратами на виробництво і реалізацію продукції.

В умовах складності, багатогранності та динамізму сучасного підприємницького середовища собівартість продукції стає найважливішим об'єктом управління та контролю. У ній як у синтетичному показнику відбиваються всі сторони виробничої і фінансово-господарської діяльності підприємства: рівень використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів, якість роботи окремих працівників і керівництва в цілому.

Визначення собівартості необхідно з багатьох причин, у тому числі для визначення рентабельності окремих видів продукції й виробництва в цілому, визначення оптових цін на продукцію, здійснення внутрішньовиробничого планування. Собівартість продукції – один із основних факторів формування прибутку. Якщо вона підвищилася, то за інших рівних умов розмір прибутку за цей період обов'язково зменшиться за рахунок цього фактора на таку ж величину. Між розмірами величини прибутку й собівартістю існує зворотно-функціональна залежність.

Положенням про склад витрат визначено, що собівартість продукції являє собою вартісну оцінку використаних у процесі виробництва ресурсів, що потребує удосконалення методів нормування, планування, аналізу, обліку і контролю витрат на виробництво продукції. У зв'язку з цим удосконалення всіх етапів управління витратами набуває особливого значення як база

економічних методів управління підприємством у цілому і його підрозділами. Від рівня та динаміки цього показника, що характеризує виробництво залежить ефективність формування національного доходу на рівні держави загалом.

Оптимізація витрат дозволить істотно знизити собівартість продукції і підвищити конкурентоздатність підприємства в цілому. Особливого значення визначення витрат набуває на етапі відтворення потужності, що потребує як капітальних, так і поточних витрат.

Водночас, глобалізація та ускладнення економічної діяльності вимагають інтенсивності дій, широкого та швидкого інформаційного забезпечення її учасників, що пояснює необхідність аудиту як незалежної форми контролю.

Наслідком процесу вивчення та вирішення цього питання стала поява досить великої кількості робіт, присвячених питанням аналізу, обліку, планування, контролю собівартості, починаючи з робіт класиків і закінчуючи сучасними роботами українських науковців С. Ф. Голова, М. Г. Чумаченко, С. Ф. Покропивного, Г. Г. Кірейцева, І. Ф. Бутинця, Є. В. Мних, В. О. Меца, В. М. Іваненко, М. І. Горбатов, А. В. Череп та ін.

Важливість зазначених проблем та необхідність їх теоретичного дослідження й практичного обґрунтування обумовили вибір теми кваліфікаційної роботи і вказують на її актуальність.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дослідження входить до плану науково-дослідної роботи кафедри економіки підприємства Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка на період 2020-2023 рр. за темою: «Розвиток суб'єктів економічної діяльності в умовах мікро- та макроекономічних трансформацій XXI ст.» (державний реєстраційний номер 0119U002955).

Метою кваліфікаційної роботи є теоретичне обґрунтування і розробка напрямів удосконалення обліку формування витрат і калькулювання собівартості продукції підприємства.

Для виконання поставленої мети в роботі вирішені наступні **завдання**:

- уточнити сутність витрат, класифікацію витрат і підходи до формування витрат;
- узагальнити порядок калькулювання собівартості продукції, методи калькулювання собівартості;
- систематизувати нормативно-правове забезпечення обліку витрат і калькулювання собівартості продукції;
- дослідити облік витрат підприємства;
- вивчити порядок калькулювання собівартості продукції ТОВ фірма «Мустанг ЛТД»;
- розкрити питання автоматизації обліку і процесу калькулювання собівартості продукції.

Об'єктом дослідження є процес формування витрат і калькулювання собівартості продукції підприємства.

Предметом дослідження є облік формування витрат і калькулювання собівартості продукції підприємства.

Методи дослідження. Теоретичною, практичною основою кваліфікаційної роботи є сучасна економічна теорія обліку, загальні принципи та методи його організації. В процесі дослідження використовувався системний підхід щодо вивчення стану теорії і методології організації обліку калькулювання собівартості продукції на підприємстві.

У залежності від вирішуваних завдань застосувались відповідні методи як загальнонаукові: аналіз та синтез, індукція та дедукція, спостереження та співставлення, моделювання; так і специфічні, які використовуються при проведенні аудиту: обчислення, інвентаризація, опитування, зустрічна та взаємна перевірка, контрольний підрахунок, статистичні методи.

Практичне значення результатів дослідження полягає в можливості використання теоретичних і практичних розробок, запропонованих в роботі, на підприємствах України, які дозволять підвищити ефективність її діяльності шляхом зменшення витрат і тим самим підвищення

рентабельності продукції.

Апробація результатів дослідження. Основні результати проведеного дослідження доповідались на Міжнародній студентській науково-практичній конференції «Цифровізація економіки та використання підприємницького мислення в інноваційних практиках», яка відбулась 7-8 вересня 2023 р. та апробовувались на конкурсі студентських наукових проєктів «Інноваційні навички 21-століття, орієнтовані на ENTROCOM» (тема проєкту: «Управління підприємством в умовах цифровізації»), що відбувся 7 вересня 2023 року за проєктом Erasmus+ KA2 DigEco «Діджиталізація економіки як елемент сталого розвитку України та Таджикистану» 618270-EPP-1-2020-1-LT-EPPKA2-SBHE-JP.

Публікації. Окремі положення та результати дослідження висвітлено у тезах: Атаманюк Б.П., Кушнір О.К. Облік формування витрат і калькулювання собівартості продукції підприємства в умовах цифровізації. *Цифровізація економіки та використання підприємницького мислення в інноваційних практиках*: матеріали Міжнародної студентської науково-практичної конференції. Кам'янець-Подільський, 2023. С. 109-111.

Особистий внесок здобувача. Кваліфікаційна робота є самостійно виконаним науковим дослідженням, а отже в роботі використано лише ті положення та результати, які отримано автором особисто.

Структура та обсяг кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота викладена на 72 сторінках друкованого тексту, ілюструється 11 рисунками і 7 таблицями та складається зі вступу, 3 розділів, висновків, списку використаних джерел із 60 найменувань, 9 додатків.

ВИСНОВКИ

Встановлено, що погляди на трактування поняття «витрати» достатньо різні, але їх можна згрупувати наступним чином: витрати як зменшення активів, або збільшення зобов'язань; витрати як вартість спожитих ресурсів.

Трактування витрат як зменшення активів, або збільшення зобов'язань, на думку автора, відображає вже наслідок їх здійснення. Тому доцільніше трактувати витрати саме як вартісний вираз спожитих ресурсів всіх видів.

З урахуванням зазначеного, зроблено висновок, що витрати – це сукупність спожитих ресурсів будь-якого типу, що має вартісний вираз та супроводжується зменшенням активів, або збільшенням зобов'язань.

Метою обліку собівартості продукції є своєчасне, повне і достовірне визначення фактичних витрат, пов'язаних з виробництвом продукції, а також контроль за використанням матеріальних, трудових і грошових ресурсів та інших витрат. Дані обліку витрат на виробництво продукції використовуються для визначення результатів діяльності структурних підрозділів і підприємства в цілому, фактичної ефективності організаційно-технічних заходів, спрямованих на розвиток і вдосконалення виробництва, для планово-економічних і аналітичних розрахунків.

На нашу думку, метод обліку витрат на виробництво та метод калькуляції собівартості продукції – це тісно взаємопов'язані аспекти організації та технічної основи реалізації методології обліку. Методом обліку виробничих витрат та калькулювання собівартості продукції є процес відображення операцій про виробництво та випуск продукції у первинних документах, а також її оцінки, угруповання витрат та обчислення собівартості окремих видів продукції та їх калькуляційних одиниць за допомогою відповідних прийомів.

Законодавче забезпечення обліку витрат виробництва та калькулювання собівартості продукції – це сукупність нормативно-правових актів найвищих гілок влади у державі, Міністерства фінансів України, інших

міністерств та відомств, і, власне, кожного підприємства зокрема, які забезпечують повноцінне функціонування та динамічний розвиток бухгалтерського обліку та фінансової звітності в нашій державі.

ТОВ фірма «Мустанг ЛТД» є юридичною особою, знаходиться на загальній системі оподаткування, але не є платником ПДВ.

На підприємстві ТОВ фірма «Мустанг ЛТД» для розподілу загальновиробничих витрат (ЗВВ) застосовують об'єм виробництва у натуральному вираженні. Так як, загальновиробничі витрати підсумовуються та відображаються у бухгалтерському обліку на ТОВ фірма «Мустанг ЛТД» за квартал, то для того щоб знайти їх за один січень місяць, розподілимо відому суму за перший квартал пропорційно основній заробітній платі робочих, зайнятих виробництвом продукції.

З метою удосконалення контролю формування витрат на утримання запасів витрат добувних страв пропонуємо схему контролю витрат на АРМ головного бухгалтера, застосування якої дозволить оперативно контролювати собівартість напівфабрикатів, які передаються, виявляти відхилення від норм по центрах відповідальності і видам продукції.

Реєстрація господарських операцій по місцях їх виникнення повинна здійснюватися на першому рівні функціонування АРМ оператора (бухгалтера) структурного виробничого підрозділу (ділянки, цеху, складу). На цьому рівні здійснюються автоматизований оперативний облік, обробка вхідних даних і формуються файли з узагальненою інформацією про витрати виробництва окремих видів добувної продукції. Аналітичний і синтетичний облік показників, одержаних з єдиної бази даних у обліково-економічній інформації, слід здійснювати на другому рівні в межах АРМ по предметним ділянкам обліку (по обліку витрат на придбання ресурсів, обліку витрат по переробці сировини і матеріалів).

Застосування запропонованих алгоритмів автоматизації надасть можливість значно підвищити оперативність контролю формування витрат на утримання запасів готової продукції, що позитивно вплине на процес

зниження витрат на утримання запасів добувної продукції.

Також з метою підвищення ефективності процесу управління матеріальними оборотними активами необхідно синтезувати всі наявні методичні підходи, які повинні взаємно доповнювати один одного, забезпечувати при цьому не тільки комплексний, послідовний, але й гнучкий механізм оцінки ефективності використання матеріальних оборотних активів.

Крім того, для удосконалення аналізу ефективності використання матеріальних оборотних активів запропоновано застосовувати економіко-математичні методи.

Обґрунтовано графічну інтерпретацію шляхів удосконалення аналізу ефективності використання матеріальних оборотних активів за допомогою економіко-математичних методів. Запропоновані шляхи удосконалення аналізу ефективності використання матеріальних оборотних активів за допомогою економіко-математичних методів носять універсальний характер та можуть бути застосовані на будь-яких підприємствах.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аналіз господарської діяльності в промисловості. За заг. ред. В.І. Стражева. 6-е вид., 2014. 480 с.
2. Багрій К.Л. Особливості аналізу ефективності використання матеріальних запасів підприємства. *Збірник наукових праць. Луцький національний технічний університет. Економічні науки. Серія «Облік і фінанси»*. Вип. 4(25): Ч. 1. Луцьк, 2019. С. 52–57.
3. Безверхий К. Порядок складання спрощеного фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2018. № 11-12. С. 40-50.
4. Безверхий К.В. Міжнародні стандарти фінансової звітності для малих та середніх підприємств: Практичний посібник. К.: ЦУЛ, 2016, 228 с.
5. Бержанір І.А., Демченко Т.А., Кістол А.А. Проблеми та напрями вдосконалення обліку виробничих запасів. *Економічний простір*. 2016. № 107. С. 161–168.
6. Бессонова С. І. Складання фінансової звітності за міжнародними стандартами фінансової звітності : навч. посіб.. Маріуполь : ПДТУ, 2016. 235 с. URL: <http://eir.pstu.edu/handle/123456789/8226>.
7. Богуцька Л. Т. Актуальні питання підготовки фінансової звітності за МСФЗ: завдання та виклики сучасності. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/13_ukr/217.pdf
8. Бондаренко Н.М., Таран В.В. Методичні аспекти формування у звітності інформації про фінансові результати за П(С)БО ТА МСФЗ. URL: <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/714299.pdf>
9. Гальченко Л., Саєнко О. Нормативно-правове регулювання формування фінансової звітності в Україні. *Матеріали конференцій МЦНД*, 2020. 27-28. URL: <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/mcnd/article/view/1419>
10. Голов С. Вдосконалення бухгалтерського обліку і фінансової звітності в Україні в контексті євроінтеграції. *Бухгалтерський облік і аудит*.

1/2014. С. 3-17.

11. Гольцова С.М., Плікус І.Й. Звітність підприємств (фінансова, статистична, консолідована та до фондів соціального та пенсійного страхування). Навч. посібник. Київ: "Центр навч. літератури", 2004. 292 с.

12. Дерій В.А., Попіна С.Ю. Економічні показники витрат підприємства та собівартості продукції в обліку, статистиці й аналізі. *Облік і фінанси*. 2015. № 2. С. 15-21.

13. Дземішкевич І.О. Відповідність фінансової звітності підприємств потребам користувачів звітності. *Фінансовий простір*. 2015. № 1 (17). С. 113–119.

14. Дідоренко Т.В. Сутність витрат як об'єкта бухгалтерського обліку. *Молодий вчений*. 2015. № 1 (16). С. 78-81.

15. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств та організацій: затверджена наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>.

16. Інструкція про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах: затвердж. постановою Правління Національного банку України від 12 листопада 2003 року № 492 (зі змінами)

17. Класифікація витрат на виробництво. URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2016/april/issue-32/article-17159.html>

18. Коба О.В., Миронова Ю.Ю. Витрати підприємства та їх класифікація для потреб управління й економічного аналізу. *Причорноморські економічні студії*. 2016. Вип. 4. С. 99-103.

19. Ковова І.С., Семенова С.М. Обліково-аналітичне забезпечення контролю витрат малих підприємств в умовах євроінтеграції. *Актуальні проблеми економіки*. 2017. № 11. С. 353-358.

20. Крисоватий А. І., Панасюк В. М., Мельничук І. В., Бурденюк Т. Г. Міжнародні стандарти обліку та звітності : підручник / за заг. ред. проф. А. І. Крисоватого та проф. В. М. Панасюк. Тернопіль: ЗУНУ. В-во «Економічна

думка». 2021. 580 с.

21. Курило Г.М. Щодо пошуку стратегії конвергентності в обліку та фінансової звітності: концептуальний підхід. *Вісник Донецького університету економіки та права*. 2013. № 1. С. 95–100.

22. Ларсон К.Д. Основні принципи бухгалтерського обліку / К.Д. Ларсон, Д.Д. Уайлд, Б. Чіаппетта. У 2-х т; пер. з англ.; за наук. ред. Г.В. Григораш, Т.В. Герасимової. Дніпропетровськ: Баланс Бізнес Букс, 2007. 1336 с.

23. Лучко М.Р., Бенько І.Д. Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами: навчальний посібник. Тернопіль: ТНЕУ, 2016. 359 с.

24. Маліков В.В., Ковальова Т.В. Аналіз форм фінансової звітності в контексті НП(с)БО 1 «Загальні вимоги до звітності». *Вісник НТУ «ХПІ»*. Серія «Технічний прогрес і ефективність виробництва». Х.: НТУ «ХПІ», 2013. № 66 (1039). С. 169–174.

25. Меліхова Т.О., Троян О.В., Лауреанти Д.С. Удосконалення методики внутрішнього контролю витрат на виробництво для підвищення економічної безпеки підприємства. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 3. С. 34-41.

26. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності: Наказ Міністерства фінансів України від 28 березня 2013 р. № 433 URL: <http://dtkr.com.ua/show/2cid010035>.

27. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (МСБО) та Тлумачення (КТМФЗ, ПКТ), виданий Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку зі змінами станом на 1 січня 2012 року URL: <http://www.rada.gov.ua>.

28. МСФЗ: розширення можливостей для залучення фінансування та інвестицій у бізнес. URL: <https://business.dii.gov.ua/cases/finansi/miznarodni-standartifinansovoi-zvitnosti-rozsirennia-mozlivostej-dla-zalucenna-finansuvanna-ta-investicij-u-biznes>

29. Наказ Міністерства Фінансів України "Про затвердження перекладу Таксономії фінансової звітності за міжнародними стандартами фінансової звітності" від 13.11.2020 № 709. URL: https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%9D%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7%20709_.pdf

30. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: затверджене Наказом МФУ від 7 лютого 2013 р. № 73. URL: <http://zakon2.rada.gov>.

31. Пархоменко В. М., Малюга Н. М. Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами: навч. посіб. Київ: 2019. 120 с.

32. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: затвердж. Наказом Міністерства фінансів України 30.11.99 №291. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99>.

33. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. №2755-VI. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/paran256#n256>

34. Подмешальська Ю. В., Понякіна К. Ю. Облік та аудит виробничих витрат на підприємстві. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 23. С. 64–70. DOI: [10.32702/2306-6814.2020.23.64](https://doi.org/10.32702/2306-6814.2020.23.64)

35. Подмешальська Ю.В., Косяк А.В. Удосконалення методики аудиту собівартості реалізованої продукції. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 5. С. 51-57. DOI: [10.32702/2306-6814.2019.5.51](https://doi.org/10.32702/2306-6814.2019.5.51)

36. Подмешальська Ю.В., Феофанов Л.К., Абрамова І.С. Актуальні аспекти розподілу загальновиробничих витрат у системі обліку. *Агросвіт*. 2018. № 24. С. 54-59. DOI: [10.32702/2306-6792.2018.24.54](https://doi.org/10.32702/2306-6792.2018.24.54)

37. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», затвердж. Наказом Міністерства фінансів України від 31.12.1999 р. №318 із змінами та доповненнями. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0027>

38. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6-34: затвердж.

наказами Міністерства фінансів України. URL:
<http://www.minfin.gov.ua/control/uk/>

39. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, затвердж. наказом Міністерства фінансів України від 24.05.95 р. № 88.

40. Положення «Про інвентаризацію активів та зобов'язань», затвердж. Наказом Міністерства фінансів України від 02.09.2014 № 879. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14>.

41. Посібник з використання Таксономії МСФЗ для подання фінансової звітності в СФЗ (посібник для користувачів в Україні). URL: <https://frs.gov.ua/wp-content/uploads/2019/12/Posibnyk-z-taksonomiyi-Final.pdf>.

42. Приймак С.В., Костишина М.Т., Долбнєва Д.В. Фінансова звітність підприємств: навчально-методичний посібник. Львів-ЛігаПрес. 2016. 268 с.

43. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.

44. Про взаєморозуміння щодо розробки і впровадження Системи фінансової звітності: Меморандум від 18 грудня 2017 року № 102/15. URL: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?Id=60836682>.

45. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві: Закон України від 16.01.2020 р. № 465 – IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/465-20#Text>.

46. Про затвердження Порядку подання фінансової звітності: Постанова Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2000 р. № 419. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/419-2000-%D0%BF#Text>

47. Родіна О.В. Історичний розвиток категорії «витрати». *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2017. Випуск 17. С. 420- 424.

48. Свиноус І., Гаврик О., Іванова Л. Економічний зміст витрат виробництва в системі управління сільськогосподарськими підприємствами. *Інвестиції: практика та досвід*. 2016. № 17. С. 17–21

49. Сук Л.К., Сук П.Л. Фінансовий облік: Навчальний посібник. 3-тє вид., переробл. і доповн. К.: Знання, 2016. 663 с. URL: <http://westudents.com.ua/glavy/8500-peredmova.html>

50. Ткаченко Н.М. Відмінності національних стандартів бухгалтерського обліку від міжнародних. *Наукові праці НУХТ*. 2007. № 23.

51. Ткаченко Н.М., Гуріна Н. В. Історичний генезис понять «витрати» і «затрати»: обліково-економічний аспект. *Ефективна економіка*. 2015. №9. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4278>

52. Труш Ю.Т., Король Г.О., Потрус Н.П. Організація обліку. Частина 1. Основи організації обліку: навч. посіб. Дніпропетровськ: НМетАУ, 2017. 69 с.

53. Фабіянська В.Ю. Сутність організації бухгалтерського обліку. *Українська наука: минуле, сучасне, майбутнє*. 2014. Вип. 19. Ч. 2. С. 214-222. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Un_msm_2014_19\(2\)_28](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Un_msm_2014_19(2)_28)

54. Чернишова Л.І., Дженкова А.С. Особливості формування системи управління витратами вітчизняних підприємств. *Інноваційна економіка*. 2016. № 3 (52). С. 61–68.

55. Чобіток В.І., Пятилокотова К.С. Управління оборотними активами підприємства: теоретичний аспект. URL: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/natural/Vetp/2013_41/13cvieic.pdf

56. Чухно І.С., Рилєєв С.В. Удосконалення системи обліку, контролю і аналізу ефективного використання оборотних активів підприємства. URL: <http://intkonf.org/udoskonalennya-obliku-kontrolyu-i-analizu-oborotnih-aktiviv-pidприємства>.

57. Юнацький М. О. Особливості облікової політики в розрізі Звіту про рух грошових коштів. *Бухгалтерський облік, аналіз та аудит : проблеми теорії, методології, організації*. С. 106-112.

58. Якимович В.В. Облік витрат основної діяльності: методика та організація. *Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні: збірник наукових праць студентів Тернопільського національного економічного університету*. Тернопіль: ТНЕУ, 2017. С. 52-53

59. Яровенко Т. С. Шляхи та методи оптимізації витрат підприємства у ринкових умовах. *Вісник Дніпропетровського університету. Сер.: Економіка*. 2013. Т. 21, вип. 7(2). С. 181-188. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/vdumov_2013_21_7\(2\)_29](http://nbuv.gov.ua/UJRN/vdumov_2013_21_7(2)_29).

60. Яцко М.В. Удосконалення системи розкриття інформації шляхом формування внутрішніх регламентів підприємства. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Економіка»*. 2017. Вип 2 (46). С. 383-387. URL: http://www.visnykekon.uzhnu.edu.ua/images/pubs/46/1/46_67.pdf